

**Formulier ten behoeve van het indienen van vragen als bedoeld in artikel 4.27 van het Reglement van Orde VV en commissies Delfland**

**Omschrijving problematiek**

Onlangs heeft de SER een verkenning gepubliceerd over het evenwichtig sturen op de grondstoffentransitie en de energietransitie voor brede welvaart. Zie

<https://www.klimaatweb.nl/wp-content/uploads/po-assets/760853.pdf>

Onderdeel van deze verkenning is het gebruik van hernieuwbare grondstoffen. Dit als onderdeel van een stapeling aan opgaven in het kader van ecologische, economische én sociale duurzaamheid. De SER roept alle betrokken partijen in en rond de SER op om in samenhang en op een rechtvaardige manier deze maatschappelijke opgaven aan te pakken. De waterschappen horen ook daarbij. Zij nemen deel aan de energietransitie binnen hun eigen taken, en zijn vanwege hun grondstoffen gebruik ook aangesproken om bij te dragen aan de grondstoffentransitie. Het rapport constateert dat de doelen voor het grondstoffenbeleid nog erg grofmazig zijn, gericht op de hele (veelal internationale) keten, moeilijk te monitoren en daardoor nauwelijks afrekenbaar. Dat brengt ons op de vraag in hoeverre Delfland binnen het kader van eigen taken, en de aansluiting van die taken op het acteren van andere actoren in de maatschappelijke opgave voor brede welvaart, in staat en bereid is om behalve aan de energietransitie ook een bijdrage te leveren aan de grondstoffen transitie. Deze schriftelijke vragen zijn bedoeld om zicht te krijgen op de huidige en toekomstige mogelijkheden van Delfland.

1. Is het college zich bewust van de opgave bij te dragen aan de grondstoffentransitie en daartoe specifiek eigen beleid te voeren of te ontwikkelen?
2. In hoeverre kan het college vooruitlopend op een nog te ontwikkelen kabinetsbrede inzet op de grondstoffentransitie en bijbehorende uitvoeringsstructuur de eigen mogelijkheden onder de loep nemen en een eigen afrekenbaar doel formuleren voor grondstoffentransitie?
3. In hoeverre is de PPS door Delfland aan te spreken op minder primair grondstoffengebruik en de gerelateerde reductie van Co-emissies, en op korte termijn dit meetbaar en waardeerbaar te maken?
4. Vereist deze doelstelling een change in het contract?
5. Welk grondstoffengebruik van Delfland wordt momenteel al circulair behandeld en welk gebruik leent zich voor een nadere analyse op de mogelijkheden tot meer circulair gebruik. Bijvoorbeeld de inzet van grondstoffen voor de opwekking van energie of bij de waterbouw. Of het circulair ontwerpen van (duurzame) energietechnologie?
6. In hoeverre maakt Delfland gebruik van kritieke materialen die vanwege een verwachte vraagtoename tot spanningen kunnen leiden?
7. In hoeverre is het Delfland gegeven om ten behoeve van het reduceren van CO<sub>2</sub> -emissies in Nederland minder primaire grondstoffen te gebruiken?
8. Bijvoorbeeld in bouwmaterialen zoals beton en verf?
9. Is Delfland in staat en bereid om voor de ontwikkeling van beleid op de grondstoffentransitie te komen tot samenwerking met ondernemers als het gaat om medeverantwoordelijkheid voor grondstoffengebruik of de mogelijkheden tot substitutie van grondstoffen naar milieuvriendelijkere of recyclebare varianten?

## Vragen en Antwoorden

1. Is het college zich bewust van de opgave bij te dragen aan de grondstoffentransitie en daartoe specifiek eigen beleid te voeren of te ontwikkelen?

Antwoord: ja

2. In hoeverre kan het college vooruitlopend op een nog te ontwikkelen kabinetsbrede inzet op de grondstoffentransitie en bijbehorende uitvoeringsstructuur de eigen mogelijkheden onder de loep nemen en een eigen afrekenbaar doel formuleren voor grondstoffentransitie?

Antwoord: Delfland zet al een aantal jaar in op duurzaamheid, circulariteit en biodiversiteit. Daarvoor zijn er 2 ontwikkelprogramma's opgezet (transitie Waterketen en duurzaam circulair). Onderdeel van deze programma's zijn de energie- en grondstoffentransitie. Hiertoe heeft de VV zowel de strategie energieneutraal als de strategie transitie waterketen aangenomen.

3. In hoeverre is de PPS door Delfland aan te spreken op minder primair grondstoffengebruik en de gerelateerde reductie van Co-emissies, en op korte termijn dit meetbaar en waardeerbaar te maken?

Antwoord: Delfland en de contractpartner Delfluent zijn continue in gesprek om de zuiveringsinstallaties te optimaliseren en aan de nieuwste eisen en ambities te laten voldoen. Een mooi voorbeeld is de CO2 vervloeiingsinstallatie op AWZI Houtrust (als onderdeel van de gehele verduurzaming van de zuivering), waarbij de vrijkomende CO2 wordt afgevangen en verkocht.

4. Vereist deze doelstelling een change in het contract?

Antwoord: Elke wijziging in het contract vereist een change. Om de grondstoffentransitie vorm te geven zijn meerdere changes benodigd.

5. Welk grondstoffengebruik van Delfland wordt momenteel al circulair behandeld en welk gebruik leent zich voor een nadere analyse op de mogelijkheden tot meer circulair gebruik. Bijvoorbeeld de inzet van grondstoffen voor de opwekking van energie of bij de waterbouw. Of het circulair ontwerpen van (duurzame) energietechnologie?

Antwoord: We winnen momenteel biogas/groengas en CO2 terug. We kijken daarnaast naar een groot aantal andere mogelijkheden (zie ook de aangenomen 'motie afvalwater is geld waard' van 24 november 2022) om ook andere grondstoffen terug te kunnen gaan winnen. Hierbij beperken wij ons alleen tot de waterketen, maar ook in het watersysteem zijn daar kansen voor.

6. In hoeverre maakt Delfland gebruik van kritieke materialen die vanwege een verwachte vraagtoename tot spanningen kunnen leiden?

Antwoord: De markt is behoorlijk gespannen en ook Delfland heeft daar last van. De materialen en grondstoffen die (soms tijdelijk) lastig verkrijgbaar zijn is een heel breed scala het gaat van polymeer, staal tot grondstoffen voor zonnepanelen en tot computerchips. Vooralsnog zijn er (samen met de andere waterschappen) beheermaatregelen genomen zodat de eventuele tekorten niet leiden tot het niet kunnen uitvoeren van de kerntaak.

7. In hoeverre is het Delfland gegeven om ten behoeve van het reduceren van CO<sub>2</sub> -emissies in Nederland minder primaire grondstoffen te gebruiken?

Antwoord: Met de CO<sub>2</sub> prestatieladder heeft Delfland goed beeld op het eigen CO<sub>2</sub> verbruik en het terugdringen daarvan. De volgende stap om te groeien op de CO<sub>2</sub> prestatieladder (naar trede 4) is om ook de CO<sub>2</sub> van de toeleveranciers en partners in beeld te krijgen en maatregelen te nemen om deze terug te brengen. Delfland zet daar de komende jaren ook op in. Wat ook niet onbenoemd mag blijven zijn de stappen die gezet worden om inzicht te krijgen in de voetprint van de materialen die wij gebruiken en verwerken.

8. Bijvoorbeeld in bouwmaterialen zoals beton en verf?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 7

9. Is Delfland in staat en bereid om voor de ontwikkeling van beleid op de grondstoffentransitie te komen tot samenwerking met ondernemers als het gaat om medeverantwoordelijkheid voor grondstoffengebruik of de mogelijkheden tot substitutie van grondstoffen naar milieuvriendelijkere of recyclebare varianten?

Antwoord: Zie antwoord op vraag 7

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond

Vragen ingediend door de PvdA, Elsbeth van Hijckama en Sef Teerink, 17-11-22

**Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland [pdaverveldt@hhdelfland.nl](mailto:pdaverveldt@hhdelfland.nl) met afschrift aan de griffier [hfobler@hhdelfland.nl](mailto:hfobler@hhdelfland.nl)**

**DMS nummer: 2150386**

**Datum en tijdstip ontvangst: 19 december 2022 9.00 uur**

**Datum beantwoording: 24 januari 2023**